

майже 3,0 % ВВП. Очевидно, що в міру кризових явищ, зокрема поширення пандемій та інших вірусних захворювань, розвиток господарства суттєво сповільнився, але це не заперечує його важливість в економіці будь-якої країни.

Готельне господарство відіграє значну роль у розвитку соціальної сфери, поповнює валютні запаси, сприяє посиленню її престижу та світового рейтингу [1]. Попри усі аспекти участі в розвитку секторів та сфер економіки основою функціонування готельного господарства є забезпечення гостинності (проживання, харчування та додаткові послуги) і високоякісне обслуговування, яке повинно перевищувати очікування споживачів. Саме від таких базових аспектів функціонування повинно відбуватися майбутнє зростання галузі.

В даний час світове готельне господарство нараховує понад 370 тис. комфортабельних готелів, що мають більш, ніж 15 млн номерів (30 млн місць). При цьому, кількість номерів за останні десятки років щорічно в середньому збільшується на 2–3 % і це підтверджує значну динаміку ділової активності в галузі [2]. Водночас, тут не варто враховувати останній період постійного кризового стану, які сформувався в силу об'єктивних причин поширення вірусної пандемії.

Щодо України можемо відмітити не високу концентрацію суб'єктів готельного господарства та відсутність активної внутрішньоринкової конкуренції. Так, в інфраструктурі готельного господарства України сформувалися значні недоліки, зокрема, які підтверджуються його невідповідністю до міжнародних стандартів проживання та відпочинку. Йдеться про дефіцит готельних підприємств, низьку частку закладів вищої категорії, нестачу сучасних засобів та інформаційних технологій, застарілу матеріально-технічну базу, недостатню наявність ефективних та надійних систем захисту, які є необхідними для забезпечення високого рівня готельних послуг [1; 3, 10–15].

В Україні сформувалася тенденція у якій суб'єкти готельного господарства не здатні в міру значної кількості причин (фінансово-економічних, техніко-технологічних, соціально-трудова та ін.) адаптуватися до світових тенденцій. Зокрема, задля розширення клієнтської бази, поряд із традиційними способами ведення господарської діяльності варто створювати та розширювати мережу готельних підприємств вузької спеціалізації, які будуть орієнтовані на обслуговування певної категорії людей (з врахуванням віку, стану здоров'я, професійного статусу та ін.).

Актуальність розвитку вітчизняного готельного господарства полягає в тому, що саме завдяки цій галузі можна суттєво покращити соціально-економічну ситуацію в країні. Так, поряд із розвитком готельного господарства можливо забезпечити високу ділову активність для суб'єктів кількох десятків видів економічної діяльності.

В умовах інтенсивного розвитку інформаційно-комунікаційних технологій відбуваються суттєві зміни у системі використання та удосконалення способів забезпечення економічної стабільності. Особливо це важливо для суб'єктів готельного господарства, які без врахування таких реалій не здатні будуть функціонувати на ринку [4, 280–305]. Сьогодні споживчий сектор змінює свої уподобання, які сконцентровані саме навколо інформаційно-технологічного та суспільно-комунікаційного середовища. Тому готельне господарство у скорому майбутньому повністю змінить стандарти обслуговування до яких необхідно вже прилаштовуватися українським учасникам ринку.

Якщо проаналізувати стан готельного господарства України, то можна зробити висновок, що присутня суттєва невідповідність великої кількості вітчизняних готелів сучасному міжнародному рівню комфорту і сервісу. Дійсно, на ринок Україна вийшли всесвітньо відомі готельні мережі (Sheraton, Hilton, Ibis, Reikartz, Ramada Worldwide, Radisson, Inter-Continental, Hyatt International, Marriott International, Accor Group, Magic Life, Rixos, Kempinski Hotels&Resorts, Fairmont Raffles Hotels International, Continent Hotels & Resort, Park Inn, Orbis, Rival Hotels, Comfort Green Hotels Holiday Inn та ін.), похвалилися українські готельєри, активувався хостелний рух. Втім, подальший техніко-технологічний розвиток готельного господарства України формує нові проблеми та виклики: низький рівень сервісу та кваліфікації обслуговуючого

персоналу внаслідок поспішності введення в експлуатацію реконструйованих та нових готельних об'єктів; завищені ціни внаслідок опортуністичного ціноутворення та бажання швидкого покриття витрат, пов'язаних з ремонтом чи будівництвом, а також невідповідність завищених цін нижчому рівню сервісу; низька завантажувальність готелів при значних сподіваннях на прибуття істотної кількості туристів [1; 5, 191–192; 6, 27–30].

Пропри низку проблемних аспектів Україна залишається сприятливою для організації готельного господарства, що підтверджується високим туристичним потенціалом. Вважаємо, що розвиток вітчизняного готельного господарства повинне відбуватися за такими напрямками: поглиблення спеціалізації підприємств розміщення; підвищення якості готельних пропозицій та їх конкурентоспроможності; модернізація матеріально-технічної бази і впровадження сучасних засобів та інформаційних комунікацій; утворення міжнародних готельних ланцюгів; розвиток та підтримка малих підприємств у галузі; впровадження комп'ютерних технологій; орієнтація на екологічність (створення «еко-готелів»); власна організація та участь в різноманітних міжнародних заходах для підвищення інвестиційної привабливості.

Також важливо для позитивного зростання готельного господарства в Україні стабілізувати соціально-економічну ситуацію, врівноважити політичний курс розвитку, розв'язати проблеми із гібридною військовою ситуацією та ін. Окремо відмітимо завдання органів виконавчої влади, яким необхідно розробити програми розвитку готельного господарства, у яких чітко встановлюватиметься комплекс заходів посилення інвестиційної привабливості галузі, залучення техніко-технологічних ресурсів, підвищення якості інтелектуально-кадрового капіталу та інших без яких прогресивний розвиток господарства не можливо забезпечити.

Джерела та література

1. Характеристика економічної безпеки розвитку сфери обслуговування України/Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, О. В. Рудковський, С. О. Белікова. *Ефективна економіка*. 2019. № 9. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/9_2019/3.pdf
2. Огляд ринку готелів: що відбувається з готелями в Україні. *Ексклюзив*. 2020.02.19. URL: <https://thepage.ua/ua/exclusive/oglyad-rinku-goteliv-sho-vidbuvayetsya-z-gotelyami-v-ukrayini>
3. Аспекти безпеки розвитку туристичної галузі України в умовах гібридних загроз/Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, О. В. Рудковський, С. О. Белікова. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 11. С. 10–15.
4. Лупак Р. Л. Державна політика імпортозаміщення в системі забезпечення економічної безпеки України: пріоритети та інструменти реалізації: монографія. Львів: ННБК «АТБ», 2018. 527 с.
5. Лупак Р. Л. Оцінювання формування конкурентних переваг туристичних підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2016. № 3. С. 189–194.
6. Семак Б. Б., Васильців Т. Г., Лупак Р. Л. Удосконалення методики оцінювання конкурентоспроможності та розробки конкурентної стратегії підприємств сфери послуг. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. 2016. Вип. 14. Серія економічна. С. 26–31.

Калюга В. – студент

Науковий керівник: д. е. н., проф.

Л. Ліпич

Волинський національний

університет імені Лесі Українки

м. Луцьк, Україна

Сутнісна характеристика ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства

Формування ринкових відносин в Україні зумовило глибокі зміни в теорії та практиці організації й управління господарською діяльністю на підприємствах. Теорія та практика пропонують нові підходи до підвищення результатів діяльності промислових підприємств у